

JULIA BURGERS-DROST

Jacomien

**GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER**

Colofon

Copyright © 2022 voor deze uitgave
Grote Letter Bibliotheek, Deventer

Opmaak Nyvonco, Heerhugowaard

ISBN 9789036439756

NUR 344

Gedrukt op papier met FSC-certificaat

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Uitgeverij Grote Letter Bibliotheek, Postbus 583, 7400 AN Deventer

Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met Uitgeverij Z&K in Utrecht, onderdeel van VBK Media
Copyright © 2022 Uitgeverij Zomer & Keuning

Alle rechten voorbehouden

Voor meer informatie of bestellen
www.boekenmetgroteletters.nl

1

‘Buurvrouw!’ Een jong gezicht, ’n wuivende hand, een rap figuurtje en blijde stem: dat is Jacomien Landheer ten voeten uit. Buurvrouw oftewel ‘tante Sjouk’, komt wat moeilijk uit haar stoel. Nu heeft ze toch zó de weg afgekeken en opgelet of ze het buurmeisje aan zag komen. Tussen de rijen plantenkassen heen kan ze een best eind kijken en meestal heeft ze de deur al open vóór haar bezoek op de stoep staat.

Vroeger, toen de kinderen Landheer nog van die hummels waren, stond haar achterdeur altijd open, zodat ze uit school zo naar binnen konden wippen. Bij haar smaakten de pannenkoeken veel lekkerder dan bij maatje thuis, zo beweerden ze. Vergoelijkend verdedigde tante Sjouk hun moeder: die had het toch al zo druk als vrouw van een kweker! Elke dag vroeg op, en aan vier kinderen die elk op hun eigen manier aandacht vroegen, had ze de handen vol. Buurvrouw werd door mevrouw Landheer dan ook ten volle gewaardeerd. En nog komen de jongelui geregeld bij haar aanwippen. Ze zijn haar alle vier dierbaar, maar de oudste van het stel, Jacomien, ligt haar wel erg na aan het hart.

‘Neem me niet kwalijk, Mientje, dat je op

de stoep moest wachten. Maar je weet, tegenwoordig staat de krant vol met griezelige verhalen, overvallen op oude mensen en zo. Je hebt je verstand toch niet voor niets gekregen, zo redeneer ik maar!’

Jacomien zet twee overvolle tassen met boodschappen op de keukentafel en ploft pufend op een harde stoel. Ze ordent haar donkerblonde haar dat op het voorhoofd plakt.

‘Kijk maar eens of ik niets vergeten heb, buurvrouw. O ja, de oude kaas was in de reclame en dat afwasmiddel ook. U moest de groeten hebben van de bakker.’ Jacomien helpt de tas uitpakken, ongemerkt bijna. Want ze weet dat de oudere vrouw zo graag zichzelf redt, ook in kleinigheden.

Jacomien krijgt een kopje vers gezette thee en de trommel met Goudse wafels komt op tafel.

Opeens zegt tante Sjouk, verschrikt bijna omdat ze zoiets vergeten kon: ‘En, én, Mientje?’

Jacomien straalt. Ze weet, zonder uitleg, waar buurvrouw op doelt. Ze opent haar beide handen in een kinderlijk gebaar, alsof iemand van plan is haar wat te overhandigen.

‘Twee oproepen voor een sollicitatiegesprek

en 'n proefles, tante Sjouk. Twéé! En een ervan is in de woonplaats waar vaders jongste zus woont, tante Margot. U kent haar nauwelijks, denk ik, want we gaan maar weinig om met vaders familie. Maar toch, stel je voor dat ik die baan krijg!'

Jacomiens opgewektheid deelt zich vanzelf mee aan haar buurvrouw. Ze fantaseren nog even door op het onderwerp solliciteren. Twee maanden geleden is Jacomien geslaagd voor het examen voor onderwijzeres en, vanzelfsprekend zonder veel verwachtingen, verwoed aan het solliciteren geslagen. Ze is de enige uit haar klas die al enkele proeflessen heeft mogen geven, maar verder heeft ze het nog niet gebracht. Er zijn bitter weinig banen, dat weten ze allemaal, maar Jacomien blijft optimistisch. Volgens haar leraren heeft ze een grotere kans op een betrekking dan menig jaargenoot. Dat is te danken aan het feit dat ze geknipt is voor het werken met kinderen en openstaat voor de vernieuwing, zoals die momenteel in het onderwijs aan de orde is. Bovendien heeft ze de nodige ervaring opgedaan in jeugdwerk.

Dat er achter haar uiterlijk, dat zelfvertrouwen uitstraalt, soms een klein hartje schuilt, is voor buitenstaanders niet merkbaar.

Maar tante Sjouk kent haar als geen ander: Jacomien, het ‘meisje met de liedjes’. Zo werd en wordt ze nóg door de familie genoemd. Want voor allerlei gebeurtenissen heeft ze wel een passend liedje.

‘Als je hier weggaat, kind, dan krijg je van mij een en ander mee. Ik heb zo veel huisraad en een oude vrouw als ik moet zo langzamerhand eens aan de toekomst denken, nietwaar? Toe, je drukt me plat! Nee kind, ik ben niet levensmoe hoor. Maar ik voel dat het tijd wordt om te gaan ordenen en nu moet je niet gaan zeuren. Ik heb geen kinderen aan wie ik wat geven kan en jij bent nu eenmaal altijd mijn oogappeltje geweest!’

Weg, ver weg duwt Jacomien die laatste woorden, als ze even later over het rechte tegelpad achterom naar haar eigen huis loopt.

‘Waar is maatje?’ Jacomien roept het automatisch, de kreet uit de jeugd.

Haar jongste zus, bijna haar evenbeeld, haast zich langs haar heen. ‘Ik heb dienst tot twee uur. Zeg dat tegen mamaatje, ja? Ik heb geruild, omdat mijn aanstaande schoonmama jarig is. Ik blijf daar ook slapen, in Gouda. Groetjes aan allemaal!’

‘Sterkte met je patiënten. ’t Is toch zo warm!’

zegt Jacomien nog tegen de rechte rug van Josien, die haar weekendtas achter op de fiets sjort.

In huis is het stil; de jongste en enige zoon uit het gezin Landheer is naar school en waar haar moeder zich ophoudt, ontdekt Jacomien als ze het briefje op tafel gevonden heeft. Zo zo, maatje is naar de stad met Lieke, het zusje dat in Jacomiens voetsporen loopt. Ook zij studeert voor onderwijzeres en hoopt volgend jaar klaar te komen.

Jacomien neemt voor de zoveelste maal de beide brieven met de oproep voor een gesprek ter hand. Stel je toch voor... Als ze zou mogen kiezen, zou ze niet weten welke plaats haar voorkeur had. Bilthoven is het dichtst bij huis; gemakkelijk als ze een vlaag van heimwee krijgt.

Anderzijds is ze er best aan toe om op zichzelf te gaan wonen. Natuurlijk, het zou dwaas zijn om te veronderstellen dat ze haar familie niet zou missen. Door en door ken je elkaar immers. Soms zelfs ken je elkaar té goed.

Maar je went aan het getob van Lieke, die nu al spoken ziet als zij moet solliciteren. En aan vaders zorgelijke gezicht schenk je eigenlijk ook niet veel aandacht meer. Dat hoort gewoon

bij hem, zoals het drukdoenerige van maatje.

Ja, je went ontegenzegglijk aan elkaar. En Jacomien weet zeker dat als zij de deur uit zou gaan, het in huize Landheer een stuk stiller zou wezen.

Zorgvuldig zet ze de beide brieven weer achter de klok. Bilthoven dus, óf in de plaats waar tante Margot woont, hartje Veluwe. Mm, dat trekt ook... Dan roept Jacomien zichzelf tot de orde: wat verbeeldt ze zich wel, dat ze de enige sollicitante is?

Ze verfrommelt het briefje van maatje, maar strijkt het dan weer glad. *Schil jij vast de aard-appels, de andijvie is al gesneden, maar de kant-en-klare gehaktballen moeten nog wel even gebraden worden.* leest ze onder aan het kattedelletje. Dus met andere woorden: kook het eten even.

Ze maakt glimlachend een propje van het briefje en mikt het naast de prullenbak. En vanuit de keuken is even later haar heldere sopraan door het gehele huis te horen.

‘Mócht je binnenkort op eigen benen komen te staan, Mientje, dan hoeven wij als ouders ons geen zorgen te maken over jouw inwendige mens!’

Jacomien zet voorzichtig een dienblad op tafel en deelt handig het toetje uit. De slagroom is wat dun gebleven en de met zorg geschikte vruchten zakken bijna weg in de laag pudding.

‘Waarom die drukte?’ vraagt Hans. ‘Door elkaar gemixt zou het net zo goed smaken.’

‘Voor die beledigende opmerking moet je als straf alleen afwassen,’ broemt Jacomien. Maar Hans protesteert dat hij nog huiswerk moet maken en Lieke moet hem helpen met de laatste wiskunderepetitie.

‘Wat zullen jullie me missen!’ is Jacomiens dramatische besluit van het gekibbel.

Uiteindelijk doet ze in haar eentje de vaat, zet koffie en ondertussen droomt ze weg naar een toekomst vol zonneschijn, zoals die slechts door een jonge geest gefantaseerd kan worden.

Enkele dagen later is het zover. Beladen met waarschuwingen en bemoedigingen stapt Jacomien in de trein naar Utrecht. Daar zal ze over moeten stappen en meerijden tot Apeldoorn. Lieke brengt haar weg, samen met haar schoolvriend, Douwe Wagenaar.

De donkere ogen van haar zuster vertellen Jacomien méér dan deze vermoedt. Niet alleen staat er de wens in te lezen dat ze succes zal hebben, maar er is ook een vleugje jaloezie:

krijgt Jacomien niet alles wat haar hartje begeert? Een goed stel hersens, 'n vlotte manier van doen en de gave altijd en overal vrienden te kunnen maken. De gekozen studierichting is de juiste gebleken en nu is ze op weg naar een nieuw bestaan. Want dat ze die baan op de Veluwe zal krijgen, staat voor Lieke vast.

O ja, Lieke gunt het allemaal aan Jacomien, maar zij is het beu om steeds vergeleken te worden met haar oudste zus: Jij een zus van Jacomien? Hé, wat verschillen jullie uiterlijk, hopelijk kun je net zo goed meekomen als zij?

Lieke schudt haar donkere kopje. Boos is ze op zichzelf om die nare gedachten, die vanbinnen zo kunnen plagen. Ze steekt haar hand op en Jacomien buigt zich uit het raampje om de vingers aan te raken.

‘Doe de groeten aan tante Margot. Als het daar leuk is, vraag dan of we in de zomervakantie eens mogen komen logeren!’ roept Lieke boven het geroezemoes uit.

Zonder problemen arriveert Jacomien tegen het middaguur in Apeldoorn. Even raadpleegt ze het keurig getypte briefje van het hoofd der school, de heer Jochems: ze moet met de bus verder, lijn 119.

Als ze bijna haar reisdoel heeft bereikt, krie-